

Minister Z. Modzelewski o konflikcie berlińskim

Na posiedzeniu Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski dał sprawozdanie o działalności polskiej delegacji na 3-iej Sesji Generalnego Zgromadzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Mówiąc o działalności polskiej delegacji, minister Modzelewski zatrzymał się dłużej nad t. zw. sprawą berlińską, wniesioną przez rządy Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji na rozpatrzenie Rady Bezpieczeństwa.

Powyższemu wnioskowi tych państw towarzyszyła ogromna wrzawa propagandowa, uprawiana przez polityków i prasę reakcyjną, przyczem konflikt berliński był przedstawiony jako rzekomo spowodowany przez Związek Radziecki, wobec czego konieczną była interwencja Rady Bezpieczeństwa.

W ten sposób trzy mocarstwa zachodnie starały się przede wszystkim odciągnąć uwagę narodów od wniosku delegacji radzieckiej w sprawie zakazu używania broni atomowej i redukcji zbrojeń o jedną trzecią część, w ciągu jednego roku, przez 5 mocarstw, a po drugie odciągnąć uwagę narodów od ogólnych zagadnień niemieckich, wśród których sprawa berlińska była sztucznie wysunięta na pierwsze miejsce.

Sprawa berlińska wynikała na skutek szeregu posunięć trzech mocarstw. Bezpośrednio zaś na skutek przeprowadzonej przez nie oddzielnej reformy pieniężnej w Zachodnich Niemczech i w zachodnich sektorach Berlina, który jak wiadomo leży wewnątrz radzieckiej strefy okupacji Niemiec. Ta oddzielna reforma pieniężna świadczy o oddzielaniu Zachodnich Niemiec, a wprowadzenie jej w zachodnich sektorach Berlina miało na celu rozdzielenie ekonomicz-

nej jedności stolicy Niemiec i rozdzielenie jej administracji. Zarządzenie to spowodowało szereg trudności przy odbudowie ekonomiki Niemiec.

Ażebymy ochronić swoją strefę okupacji od chaosu ekonomicznego, władze radzieckie były zmuszone wprowadzić szereg ograniczeń transportowych pomiędzy zachodnimi strefami okupacji i Berlinem, który jest organicznie związany z ekonomiką radzieckiej strefy.

Trzy państwa zachodnie uznały, że taki stan rzeczy narusza ich prawa w Berlinie, a reakcyjne i rewizjonistyczne koła, które wszystkie swoje nadzieje budują na rozdziewkach pomiędzy mocarstwami, rozpoczęły gwałtowną kampanię propagandową. Sytuację tę uzyskali również podżegacze wojenni, którym akompaniowała anglo-amerykańska prasa reakcyjna.

W międzyczasie rozpatrzenie sprawy konfliktu berlińskiego zostało przeniesione na konferencję czterech mocarstw do Moskwy, w rezultacie której zostało osiągnięte porozumienie, przewidujące jednoczesne wprowadzenie w życie postanowień odwołujących ograniczenia transportowe i uznanie za jedyną obowiązującą walutę—marki wprowadzonej w radzieckiej strefie okupacyjnej.

Pomimo osiągniętego porozumienia przez wyższe organy władzy czterech mocarstw, nie zostało ono w czyn wprowadzone, a trzy mocarstwa zachodnie, wbrew osiągniętemu porozumieniu, przekazały sprawę berlińską Radzie Bezpieczeństwa, jako konflikt nie możliwy do bezpośredniego załatwienia.

Przekazanie sprawy berlińskiej Radzie Bezpieczeństwa nie mogło dać nic innego jak powód do kampanii prasowej, potrzebnej podżegaczom wojennym w chwili kiedy Organizacja Narodów

Zjednoczonych rozpatrywała sprawę redukcji zbrojeń, gdyż statut ONZ nie daje Radzie Bezpieczeństwa prawa do zabierania głosu w sprawie Niemiec, a więc i w sprawie Berlina, bo jedyną instancją w tej sprawie jest Rada ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw.

W tych warunkach większość Rady Bezpieczeństwa dała inicjatywę do nieoficjalnych pertraktacji, których podstawą było porozumienie osiągnięte w Moskwie, i które doprowadziły do zgody. Ale pomimo osiągniętej zgody trzy mocarstwa zachodnie w ostatniej chwili znowu się cofnęły i ostatecznie do porozumienia nie doszło.

Następna próba pośrednictwa w sprawie konfliktu berlińskiego, przedsięwzięta przez przewodniczącego Gen. Zgromadzenia ONZ i Gen. Sekretarza ONZ, na skutek stanowiska mocarstw zachodnich, też pozostała bez rezultatu.

Z powyższego wynika, że trzy rządy nie dążą do uregulowania sprawy berlińskiej, a komplikują ją przez uchylanie się od wykonywania każdego osiągniętego porozumienia, lub od możliwości porozumienia. Unikają one rozstrzygnięcia tej sprawy zarówno przy pertraktacjach bezpośrednich jak i w ramach jedyne kompetentnego organu w sprawie Niemiec, tj. Rady Ministrów spraw zagranicznych i zwróciły się do Rady Bezpieczeństwa tylko po to, aby uczynić wrażenie, że dążą one do uregulowania tej sprawy.

W ten sposób podtrzymują one sztucznie napiętą atmosferę w stosunkach międzynarodowych, na czym spekulują podżegacze wojenni.

Rząd polski uważa, że sprawa berlińska nie jest izolowanym problemem, a jest ściśle związana z ca-

łym kompleksem zagadnień istniejących obecnie w Niemczech. Specjalne wydzielenie tej sprawy przez trzy mocarstwa i usiłowania przedstawienia jej jako »wojny o Berlin«, »blokady«, wiodowiska „Luftbruecke“ (mostu powietrznego), ma na celu odciągnięcie uwagi opinii społecznej od istoty sprawy tj. od szybko przeprowadzanej przez trzy mocarstwa polityki rozdziału Niemiec i utworzenia reakcyjnego państwa w Zachodnich Niemczech, w warunkach jawnego naruszenia międzynarodowych umów, a nawet wbrew uczuciu niebezpieczeństwa, doznawanemu przez jednego z partnerów. Tego niebezpieczeństwa nie mogą zatuszować żadne papierowe obietnice, szczególnie w związku z ostatnimi zarządzeniami w Zagłębiu Rury.

Obecna sytuacja wytworzona przez zarządzenie trzech mocarstw w Berlinie działa na szkodę potrzebnej wszystkim atmosfery pokoju, a także demokracji narodu niemieckiego. Rząd polski uważa dlatego, że uregulowanie sprawy berlińskiej, jako części składowej ogólnego problemu Niemiec, na podstawie zachowania wspólnych zobowiązań, miałyby nader dodatnie znaczenie jako wstęp do uregulowania sprawy Niemiec w całości tj. dla sprawy pokoju i bezpieczeństwa. Wychodząc z tego założenia, Rząd polski odnosi się dodatnio do wszelkich szczerych usiłowań, mających na celu doprowadzenie do porozumienia czterech mocarstw w sprawie berlińskiej i powita ich pozytywny rezultat, który może się stać realnym początkiem pokojowego uregulowania sprawy Niemiec w całości.

Sejmowa Komisja Spraw Zagranicznych uchwaliła wniosek zatwierdzający politykę zagraniczną Rzeczypospolitej.

FR. SZYMCZYK

Z zagadnień sportu

Głębokie i nieodwracalne przemiany, jakie zaszły w naszej rzeczywistości, nie mogły nie wpłynąć również na zasadnicze przemiany w wychowaniu fizycznym i sporcie.

W okresie naszej pierwszej niepodległości sport dźwigał się i organizował bardzo powoli. Co prawda garstka zapalcenców organizowała kluby sportowe i gimnastyczne, a często i właściciele zakładów („Widzewska Manufaktura”, „Geyer”) zakładali kluby dla reklamy swojej firmy.

Próby te były prowadzone pod hasłem apolityczności sportu i solidaryzmu społecznego i odrywały robotników od zagadnień walki klas. Kluby te posiadając własne statuty, dość wyraźnie przesiewały przez się to różnych komisji kwalifikacyjnych nowowstępujących członków, co oczywiście utrudniało należenie do takiego klubu i w żadnym razie nie wpływało na umasowienie sportu.

Na terenie wsi klubów sportowych wcale nie było—około 70% narodu nie by-

ło objęte przez Wychowanie Fizyczne.

Na terenie robotniczym sytuację ratował Związek Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych, który w miarę sił i możliwości starał się organizować sport robotniczy, tworząc „Skry” i Robotnicze Kluby Sportowe. Należy podkreślić tradycję jednolitefrontowe Związku Robotniczych Stow. Sportowych. W pracy tej natrafiał na poważne trudności, niosąc na swych barkach ciężar finansowy i organizacyjny.

Sport wynikowy był również nieliczny, gromadził się głównie w klubach mieszczanskich. Tym nie mniej z niewielkiej liczby sportowców wyłoniło się kilka talentów głównie w kolarstwie, lekkoatletyce, boksie, narciarstwie, które poprzez wyniki olimpijskie dały znać światu, że sport polski istnieje i o prymat walczyć potrafi.

Całość jednak, która przede wszystkim obejmować powinna wychowanie fizyczne, szwankowała wyraźnie. Odczuwało się to w poważnych brakach fizycznych,

stwierdzonych u poborowych i młodzieży szkolnej.

Ostatnia wojna, prowadzona totalnie przez niemieckich ludobójców, najokrutniej przewaliła się przez nasze ziemie, a sześćdziesiąt lat prawie okupacja pozostawiła w stanie zdrowia naszego społeczeństwa, a młodzieży w szczególności, wielkie spustoszenia.

Oprócz spustoszeń w stanie fizycznym okupant nie miecki starał się wszelkimi sposobami zdemoralizować duchowo polską młodzież, patrząc przez palce na zastraszająco rozmnażające się pokątne gorzelnictwo, wypuszczające na rynek morze wódki i do tego wódki zanieczyszczonej, a więc wyjątkowo szkodliwej.

Po okupacji, boiska i bieżnie zaroiły się od sportowców, chcących jak gdyby wyrównać straty i niedomagania, wywołane okresem okupacji. Oczywiście nie było czasu na przebudowę zasadniczą. Należało zająć się chętnymi, zachęcać i propagować, żeby jak największe ilości młodzieży porwał i przy sporcie utrzymał.

Zaczyna się organizować

Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, a wkrótce potym ukazuje się najważniejsze dla odrodzenia fizycznego w Polsce rozporządzenie:

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wydał dekret o powszechnym Wychowaniu Fizycznym. Dekret ten jest zasadniczym i zwrotnym punktem w wychowaniu przyszłego obywatela. W wychowaniu fizycznym muszą wziąć udział, już nie z amatorstwa, a z obowiązku, te wszystkie organizacje, które stykają się i współpracują z młodzieżą. Tworzą się potężne sektory sportowe związków młodzieżowych, wojska, milicji, akademików i najsilniejsze—Związków Zawodowych.

Przełamywana jest koncepcja apolityczności sportu; poprzez przedstawicieli organizacji społecznych we władzach sportowych, po przez organizowanie klubów sportowych wzrosły możliwości realizowania wychowania fizycznego i sportu na wsi.

Naczelne władze sportu polskiego poza PUWF i PW

JÓZEF STALIN

Józef Stalin urodził się 21 grudnia 1879 r. w Gori na Kaukazie. O Stalinie mówią, że jest on Leninem dnia dzisiejszego. Określenie słuszne i ujmujące istotę rzeczy. Stalin jest kontynuatorem dzieła Lenina w kierownictwie państwem radzieckim i partii bolszewickiej oraz w rozwoju nauki marksistowskiej, opierającym się na olbrzymim doświadczeniu radzieckim i międzynarodowym w obecnym okresie. Życie Stalina to nieustanna walka, nie znająca wytchnienia.

Do ruchu rewolucyjnego przyszedł jako młody student i od pierwszej chwili był duszą organizacji socjaldemokratycznej w Kraju Zakaukaskim, która sam w znacznym stopniu stworzył i natchnął duchem bolszewickim. Stalin, podobnie, jak wielcy jego poprzednicy, łączył po mistrzowsku rozległe zainteresowania teoretyczne z geniuszem organizacyjnym. Jego prace z pierwszego okresu działalności: „O rozbieżnościach partyj-

nych”, „Odpowiedź socjaldemokracji” i inne, są świetną obroną leninowskich zasad ideowych i organizacyjnych. Od pierwszego okresu działalności datuje się jego wielkie zainteresowanie zwłaszcza dla marksistowskiego oświecenia spraw narodowych. Jedną z pierwszych jego prac: „Jak socjaldemokracja rozumie sprawę narodową”—była w gruncie rzeczy komentarzem do programu narodowego Rosyjskiej Socjal-Demokratycznej Partii Robotniczej.

W czasie rewolucji 1905 roku Stalin jest duszą przygotowań do zbrojnego powstania przeciwko władzy carskiej. W tym czasie styka się po raz pierwszy z Leninem. Stalin jest wówczas już jednym z najbardziej czołowych działaczy partyjnych i uczestniczy w szeregu zjazdów i konferencji, na których wytyczane są drogi dalszej walki z caratem.

Po upadku rewolucji 1905 roku Stalin podobnie jak Lenin poświęca ogromną uwagę walce o utrzymanie

partii i jej ideologii marksistowskiej, walce przeciw próbom likwidacji partii oraz rewizji marksizmu. Z tego okresu datuje się jego praca „Anarchizm czy socjalizm”, stanowiąca poważny wkład w rozwój teorii marksizmu.

W r. 1912 na konferencji praskiej zostaje powołany w skład Komitetu Centralnego Partii i obejmuje stanowisko kierownika Biura CK dla pracy w Rosji. Wybór Stalina na to odpowiedzialne stanowisko był wyrazem uznania dla jego wielkich zasług w dziele tworzenia w Rosji partii marksistowskiej.

Ogrom pracy włożonej przez Stalina w utrwalenie organizacyjnych i ideowych podstaw partii występuje wyraźnie, jeżeli się zważy, że w okresie od 1902 do 1913 roku był 8 razy aresztowany i 7 razy zesłany, 6 razy potrafił się wyrwać carskim żandarmom i wrócić do pracy rewolucyjnej. Z ostatniej zsyłki—aż za koło podbiegunowe, uratowała go rewolucja lutowa 1917 r. Z okresu bezpośrednio poprzedzającego ostatnie areszt-

owanie pochodzi znakomita praca Stalina „Marksizm i kwestia narodowa”. Praca ta była najpoważniejszym wystąpieniem programowym rosyjskiego marksizmu w sprawie narodowej. Stalin, jako szermierz sprawy narodów podbitych przez carat był w rosyjskim ruchu rewolucyjnym, od zarania swej działalności zwolennikiem zupełnego wyzwolenia Polski.

Po rewolucji lutowej Stalin wraca do Petersburga. W decydujące dni walki o zwycięstwo rewolucji socjalistycznej kieruje całą pracą przygotowawczą do zbrojowego powstania i stoi na czele Centrum Partyjnego, kierującego tym powstaniem. Po zwycięstwie rewolucji Stalin jako członek rządu rewolucyjnego zajmuje się sprawami narodowościowymi w Rosji. Spod jego pióra wychodzi słynna i pamiętna „Deklaracja praw narodów Rosji”, proklamująca prawo narodów uciskanych przez imperializm rosyjski do pełnego decydowania o swoim losie.

Okres wojny domowej i walki z interwencją jest

dotąd wyraźnie się nie ukształtowały. Zajądą tam zapewne jeszcze poważne zmiany. Praca jednakże już idzie i zdąży, choć jeszcze powoli, do celów wytkniętych dekretem o powszechności wychowania fizycznego.

W tymczasem w wymienionych wyżej sektorach praca nabierać zaczyna rozmachu, zaś w Związkach Zawodowych—nabiera cech rzeczywistej masowości.

Komisja Centralna Związków Zawodowych w marcu 1946 roku powołuje do życia Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu, który podejmuje ciężką i zarazem owocną pracę organizacyjną.

Po upływie roku, 18 potężnych Związków Zawodowych posiada już Wydziały Sportowe, a Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu KCZZ zarejestrował do 1 kwietnia 1947 r. 400 klubów sportowych, posiadających sekcje dla wszystkich gałęzi sportu.

W roku ubiegłym młodzież związkowa wstępuje już w szranki sportowe i zdobywa sukcesy. Nasza reprezentacja piłkarska odnosi zwycięstwo we Francji, a reprezentacja młodzieżowa

—w Szwajcarii, wygrywając tu i tam wszystkie spotkania.

Poszczególne związki zawodowe, jak Kolejowy i Włóknarzy, organizują igrzyska sportowe, które sięgają do rywalizacji masy młodzieży pracującej.

We wszystkich rozgrywkach o mistrzostwo Polski sportowcy związkowi walcą o pierwszeństwo, a w nie-

których dziedzinach sportowych, jak: kolarstwo, zapasy, tenis stołowy—zdobywają mistrzowskie tytuły.

Ale w tej chwili nie jest to najważniejsze.

Sukcesem nieodpartym w okresie budowy nowych podstaw pod gmach sportu polskiego—sportu świata pracy, jest jego masowość, która musi podnieść ogólny stan zdrowia narodu.

Z Polski i o Polsce

BUDUJEMY SZYBCIEJ I SPRAWNIEJ

Na zebraniu Tow. Urbanistów Polskich minister Odbudowy prof. Kaczorowski wygłosił odczyt, w którym przedstawił doświadczenia i wnioski zebrane w czasie wizyty w Wielkiej Brytanii, gdzie był gościem ministra planowania p. Silkina.

W ciągu dwutygodniowego pobytu zwiedzono okręg West Midland, część Szkocji, południową Walię, Plymouth oraz Londyn wraz z okolicą.

Urbanisci angielscy całą swą uwagę skupili obecnie na budowie nowych domów. Niemniej jednak przekroczyli obecnie zaledwie do-

piero 50% stanu z okresu przedwojennego. W miastach angielskich, które ucierpiały od nalotów niemieckich, przeprowadzane jest obecnie na większą skalę usuwanie gruzów. (Zniszczenia w miastach angielskich są niewspółmiernie małe w porównaniu z naszymi).

Nie osiągnięto większych rezultatów w rozbudowie miast. Główną przeszkodą w realizacji jest wysoka cena gruntów, które najczęściej znajdują się w rękach spekulantów.

Na zakończenie minister Kaczorowski podkreślił, iż wyniósł z Anglii wrażenie, że urbanisci brytyjscy zaz-

droszczą inżynierom polskim możliwości pracy w szerszej skali, śmiałego planowania, szybkiej realizacji, co zawsze będziemy prowadzonej przez Polskę gospodarce planowej.

Wiceprezes Głównego Urzędu Planowania Zaremba oraz dyr. inż. Dziekański, którzy towarzyszyli Ministrowi w podróży do Anglii omówili zagadnienie organizacji planowania oraz rolę samorządu terytorialnego w budownictwie brytyjskim.

NARADY STRONNICTW LUDOWYCH

W ostatnich dniach grudnia ub. r. odbywały się w całej Polsce powiatowe i wojewódzkie narady partii chłopskich PSL i SL. W niektórych miejscowościach odbyły się wspólne narady. Tematem obrad był kongres zjednoczeniowy partii robotniczych i sprawa zjednoczenia stronnictw ludowych. Uchwała przyjęta na wspólnej konferencji w Rzeszowie opiewa, że »zjednoczenie klasy robotniczej stwarza sprzyjające warunki dla likwidacji roździału istniejącego w ruchu ludowym. Najbardziej skutecznym sposobem dla osiągnięcia zjed-

okresem ujawnienia się geniuszu strategicznego Stalina. Stalin kieruje obroną Carycyna (późniejszego Stalingradu), nie dopuszcza wojsk kontrrewolucji do Moskwy; Stalin kieruje operacjami wojskowymi na Ukrainie i Białorusi, opamiętuje sytuację na froncie walk z Kozłakami, broni Piotrogradu przed Judeniczem, rozбивa armię Denikina na południu.

Stalin jest bezpośrednim organizatorem i inspiratorem zwycięstw rewolucji nad jej wrogami. Po zwycięstwie nad siłami zbrojnymi przeciwnika, Stalin kieruje pracami nad odbudową kraju. Od r. 1922 jest generalnym sekretarzem Komitetu Centralnego Partii Bolszewickiej. Stalin był iniektorem i twórcą pięcioletnich planów rozbudowy gospodarstwa Związku Radzieckiego. Z imieniem Stalina związane są wszystkie zwycięstwa państwa radzieckiego na froncie odbudowy, na froncie uprzemysłowienia i stworzenia z ZSRR ogromnej potęgi materialnej i moralnej, która ocaliła świat przed hitlerowskim barbarzyństwem. Od pierw-

szych chwil napaści hitlerowskiej na ZSRR Stalin kieruje walką narodów radzieckich. Pod jego kierownictwem armia radziecka i narody radzieckie odniosły wspaniałe zwycięstwo nad faszyzmem hitlerowskim.

Olbrzymie zadania kierowania państwem radzieckim nie odrywają Stalina od prac teoretycznych nad rozwinięciem i pogłębianiem nauki marksistowskiej. Jego dziełem jest teoretyczne uogólnienie doświadczeń budownictwa socjalistycznego. Jego dziełem jest rozwinięcie dalej nauki lenińskiej o możliwość zwycięstwa socjalizmu w jednym kraju i stworzenie teorii o możliwości zwycięstwa komunizmu w jednym kraju. Spod jego pióra wychodzą prace o istocie i metodach socjalistycznej industrializacji.

Dziełem Stalina jest rozwinięcie nauki o demokracji radzieckiej i o funkcjach i charakterze państwa socjalistycznego.

Dziełem Stalina jest rozwinięcie nauki marksizmu o wojnach sprawiedliwych i niesprawiedliwych.

Stalin wzbogacił myśl marksistowską i w dziedzinie e-

konomii. Analiza ogólnego kryzysu kapitalizmu, który doprowadził do pierwszej wojny światowej, analiza specyficzności cyklu ekonomicznego w okresie międzywojennym, a zwłaszcza kryzysu ekonomicznego i depresji w latach 1930—34, analiza ogólnego kryzysu kapitalizmu, który doprowadził do drugiej wojny światowej—to dalsze pogłębienie socjalizmu naukowego i zastosowanie teorii Marksa, Engelsa i Lenina do współczesnych warunków.

Praca Stalina „O materializmie dialektycznym i historycznym” stanowi znakomity wykład podstawowych twierdzeń filozoficznych marksizmu, uwzględniający wszystkie ostatnie zdobycze nauk społecznych i przyrodniczych.

Wystąpienie Stalina, oświetlające istotę okresu historycznego po triumfie nad hitleryzmem i uzasadniające możliwość pokojowego współżycia i współpracy narodów bez względu na różnice systemów politycznych i gospodarczych, stanowi nowy wkład do historycznej teorii marksizmu.

Stalin zawsze dążył do

przyjaznego ukształtowania się stosunków między narodem polskim i Związkiem Radzieckim. Gdy po wyzwoleniu Polski spod okupacji niemieckiej w Polsce odsunięte zostały od władzy reakcyjne, antyradzieckie elementy, powstała nareszcie możliwość urzeczywistnienia tej przyjaźni.

Stalin poparł w decydujący sposób sprawę powrotu do Polski Ziemi Zachodnich, z jego imieniem na zawsze związane są uchwały konferencji w Poczdamie. W czasie wojny Stalin poparł ideę stworzenia Armii Polskiej w ZSRR, w Stalinie Polska ma wypróbowanego przyjaciela.

Stalin w praktyce i w teorii rozwija naukę socjalizmu. Zajmuje on w tej dziedzinie miejsce obok największych twórców i myślicieli, obok Marksa, Engelsa i Lenina.

Stalin, pogromca barbarzyństwa hitlerowskiego, jest szermierzem pokoju, niepodległości i suwerenności państw zagrożonych przez imperializm i przyjaznego współżycia niepodległych narodów.

noczenia obu partii chłopskich jest ich ścisła współpraca z Polską Zjednoczoną Partią Robotniczą, ideologiczne i organizacyjne umacnianie się, pozbycie się wszelkich wrogich i chwiejnych elementów, walka z reakcją i wpływem kościoła, tępienie wyzysku na wsi. W Warszawie odbyła się na rada przewodniczących i sekretarzy wojewódzkich zarządów Stronnictwa Ludowego, poświęcona przygotowaniom do zjednoczenia obu partii ludowych.

ROK SZOPENOWSKI

W 1949 roku w całej Polsce będzie obchodzona setna rocznica śmierci genialnego polskiego kompozytora Fryderyka Szopena.

W dzień urodzin wielkiego kompozytora, 22 lutego, w miejscu jego urodzenia, w Żelazowej Woli, nastąpi otwarcie »Roku Szopenowskiego«. W Warszawie odbędzie się tego dnia koncert i otwarta będzie wystawa poświęcona Szopenowi. Na wiosnę i latem w całym kraju będą się odbywały koncerty przy udziale wybitnych polskich pianistów i skrzypków.

W rocznicę śmierci, w dniu 1 października odbędzie się w Warszawie posiedzenie Akademii Umiejętności poświęcone jego pamięci.

Sprawy miejscowe

KU CZCI LENINA

Zebranie świetlicowe 21/L. Z. M. P. poświęcił 25-letniej rocznicy śmierci W. I. Lenina. Dobrze opracowany referat o życiu i nauce Lenina przeczytał przewodniczący ZMP ob. S. Buksiński.

SZKODZĄ SOBIE I INNYM

Dlaczego na odczyty o Polsce współczesnej, urządzone przez ZMP uczęszcza wyłącznie młodzież? Jeżeli starsi, którzy chcą również jechać do Polski, i coraz większe nawet okazują w tym kierunku zniecierpliwienie, uważają, że nie ciekawego na tych odczytach nie usłyszą, to musimy powiedzieć, że postępują oni nie słusznie i szkodzą nie tylko sobie, ale i całej koni polskiej.

Szkodzą oni sami sobie, bo jeżeli do Polski pojedą, to będą tam czuli się obco, a traktowani będą jako ludzie zacofani i nieświadomi.

Rozmawiając z miejscowymi obywatelami radzieckimi i Chińczykami często słyszemy zdanie, że Polacy miejscowi przeważnie mało wiedzą o dzisiejszej demokratycznej Polsce, i że są na ogół nie zbyt zyczliwie do niej usposobieni. Opinie taką wyrabiają sobie o nas cudzoziemcy na podstawie codziennego stykania się z niektórymi obywatelami polskimi, którzy o Polsce dzisiejszej barzo mało wiedzą, ale za to lubią o niej dużo mówić.

Ci właśnie, którzy mało wiedzą o Polsce, przeważnie nie wiedzą również o tym, że każdy bardziej świadomy Chińczyk wie obecnie z gazet chińskich o demokratycznej Polsce więcej od nich. I ci właśnie obywatele szkodzą nie tylko sobie, ale nam wszystkim.

REPATRIACJA Z SZANGHAJU

Repatriacja Polaków z Szanghaju odbyła się na jesieni ub. r. Dowiadujemy się o tym z listu, który nadszedł w grudniu do Charbina. Była charbinka p. Helena Bajkowska-Utlińska zawiadamia, że przybyła wraz z dziećmi z Szanghaju do Warszawy, drogą przez Władywostok jako repatriantka, na koszt rządowy.

ZNACZENIE SŁÓW:

Absolutyzm — ustrój państwowy oparty na niekontrolowanej i niewybieralnej władzy jednej osoby (księcia, króla, cesarza). W Zachodniej Europie absolutna monarchia (królestwo) istniała w XV — XVIII w. Została obalona w Anglii w XVII w., gdzie zastąpiła ją monarchia konstytucyjna. We Francji absolutyzm był obalony w końcu XVIII w. przez Wielką Rewolucję Francuską, w Rosji zaś dopiero w rewolucji ludowej 1917 r.

Totalny — pełny, wszystko ogarniający. Totalna wojna, prowadzona przez hit-

teryzm wszelkimi sposobami, bez zachowania przepisów prawa międzynarodowego i wojennego, nie tylko przeciwko siłom zbrojnym przeciwnika, lecz i przeciwko całej ludności w kraju nieprzyjacielskim. Wojna totalna jest podstawą zbrodniczej »ideologii« faszystowskiego imperializmu.

Totalitaryzm — ustrój faszystowski.

Kapitalizm — ustrój społeczny, który rozwinął się w pełni w Europie w końcu XVIII i w XIX wieku. W ustroju kapitalistycznym fabryki, huty, kopalnie, zapasy surowca, paliwa, transport, banki — czyli środki i narzędzia produkcji znajdują się w posiadaniu prywatnym drobnej garstki posiadaczy. Większe obszary ziemi należą do obszarników. Klasa robotnicza, pozbawiona narzędzi produkcji, jest zmuszona sprzedawać kapitalistom swą siłę roboczą, aby utrzymać się przy życiu. Klasa robotnicza wytwarza wartość dodatkową (patrz Nr 1115 »Ojczyzny«), która jest źródłem zysków kapitalistycznych. Istniejąca w ustroju kapitalistycznym sprzeczność pomiędzy prywatnym przywłaszczeniem a społecznym procesem produkcji prowadzi do anarchii i w sposób nieunikniony wywołuje co pewien czas kryzysy. Ostatnim, gnijącym stadium kapitalizmu na całym świecie jest imperializm. Panowanie kapitalizmu na całym świecie zostało przerwane w jego najslabszym ogniwie — w Rosji carskiej po pierwszej wojnie światowej w rewolucji październikowej 1917 roku. Po drugiej wojnie światowej kapitalizm został obalony w całym szeregu krajów południowej i środkowo-wschodniej Europy, w krajach demokracji ludowej.

Kryzys — ekonomiczny — rujnujący wstrząs ekonomiczny, który nieuniknienie co pewien okres czasu dokonuje się w życiu gospodarczym krajów kapitalistycznych. Kapitaliści bowiem w pogoni za zyskiem produkują coraz więcej masy towarowej na rynek, więcej, niż są w stanie zakupić masy robotników, chłopów, rzemieślników. Ich si-

ła nabywcza jest ograniczona. Na rynku, w składach, magazynach gromadzi się w pewnym okresie t. zw. koniunktury coraz więcej towarów, które w końcu nie znajdują nabywców. Następuje krach, kryzys nadprodukcji. Część kapitalistów bankrutuje, ich majątki przejmują bogatsi. Fabryki coraz mniej produkują, zamykają się, wzrasta niesłychanie bezrobocie, spada płaca zarobkowa robotników. Aby uniknąć tej klęski ludzkości, jaką są kryzysy, trzeba zniszczyć kapitalizm, to zn. uspołecnić środki produkcji, aby służyły nie celom prywatnego zysku, ale dla dobra społeczeństwa. Planowo zorganizowana produkcja przy stałym podnoszeniu dobrobytu mas pracujących uniemożliwia kryzysy.

Denazifikacja — pochodzi od niemieckiego — nazi (czytaj nacji) — skrót od national-socialisten — jak hitlerowcy nazywali siebie (narodowi socjaliści). Denazifikacja — zlikwidowanie, wykorzenienie w Niemczech hitlerowskiego ducha, pozostałości i ludzi systemu hitlerowskiego. Anglia i Ameryka w zachodnich strefach okupacyjnych Niemiec, nie tylko nie przeprowadzają denazifikacji, ale popierają dawnych hitlerowców.

Urbanistyka — pochodzi od łacińskiego urbanus — (miejski) nauka o budowie miast. Urbanizacja — charakterystyczny dla ustroju kapitalistycznego proces skupiania przemysłu i ludności w miastach. Urbanizacja pogłębia przeciwieństwa pomiędzy miastem i wsią.

W poniedziałek 31 stycznia ŚWIETLICA będzie nieczynna.

Świetlica jest stale otwarta w poniedziałki, środy i piątki od g. 5 do 9 w. CZYTELNI. SZACHY. PING-PONG.

W piątek dn. 4 lutego b. r. odbędzie się odczyt kol. L. Sosnowskiej p. t. 150-letnia

ROCZNICA URODZIN ADAMA MICKIEWICZA

Początek o g. 6.30.

Kto chce jechać do Polski ten powinien wiedzieć jaką jest ta Polska!

NASTĘPNY NUMER UKAŻE SIĘ 6 LUTEGO.